

III. Výsledky hospodaření územních rozpočtů

Pro rok 2014 nebyly přijaty žádné významné legislativní změny s dopadem do příjmů nebo výdajů územních rozpočtů. Hospodaření obcí, krajů, dobrovolných svazků obcí (dále jen „DSO“) a Regionálních rad regionů soudržnosti (dále jen „regionální rady“) probíhá v obdobných podmínkách jako v předchozím roce, to znamená v podmínkách nového rozpočtového určení daní účinného od 1.1.2013, které znamenalo posílení daňových příjmů obcí a zároveň zohledňovalo dopady některých opatření přijatých v tzv. „stabilizačním balíčku“. Příjmovou stránku územních rozpočtů proto ovlivňuje především vývoj ekonomiky, který se prostřednictvím sdílených daní promítá do celkových příjmů krajů a obcí.

Rovněž změny v rozpočtování části transferů určených obcím, ke kterým došlo v souvislosti s novým rozpočtovým určením daní, zůstávají zachovány. To znamená, že v kapitole Všeobecná pokladní správa (dále jen „VPS“) není od roku 2013 pro obce rozpočtován příspěvek na školství ani dotace na výkon zřizovatelských funkcí převedených z okresních úřadů obcím, které byly dříve součástí finančních vztahů rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnu po jednotlivých krajích. Dále není v rámci kapitoly VPS rozpočtována ani účelová dotace na činnosti vykonávané obcemi s rozšířenou působností v oblasti sociálně-právní ochrany dětí, neboť financování výkonu sociálně-právní ochrany dětí zajišťuje pouze Ministerstvo práce a sociálních věcí. K dílčím změnám došlo pro rok 2014 pouze při stanovení výše příspěvku na výkon státní správy (viz dále).

Obdobně jako v předchozích letech se územních rozpočtů dotýkají úsporná opatření promítnutá ve státním rozpočtu. Týkají se jak investičních, tak i neinvestičních dotací pro obce a kraje rozpočtovaných v různých kapitolách státního rozpočtu. V případě finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům krajů, k rozpočtům obcí v úhrnu po jednotlivých krajích a k rozpočtu hl. m. Prahy, které jsou součástí kapitoly VPS (přílohy č. 5, 6 a 7 k zákonu o státním rozpočtu), byly i pro tento rok do objemů příslušných dotačních titulů promítnuty pouze vlivy vyplývající ze změny počtu obyvatel a změny lůžkových kapacit.

V rozpočtu na rok 2014 je předpokládáno, že územní rozpočty budou pokračovat v trendu započatém v roce 2012, což znamená, že jako celek vykáží i v roce 2014 přebytek. Předpokládaná výše přebytku činí 3,1 mld. Kč, přičemž přebytkové hospodaření je v rozpočtu předpokládáno především na úrovni obcí (5,9 mld. Kč), kde se bude pozitivně projevovat novela zákona o rozpočtovém určení daní a na úrovni DSO (0,1 mld. Kč). Naproti tomu pro rozpočty krajů je předikováno schodkové hospodaření (2,9 mld. Kč) a pro rozpočty regionálních rad vyrovnané hospodaření.

Na základě výsledků hospodaření územních rozpočtů v prvním pololetí a na základě odhadu očekávané skutečnosti plnění daňových příjmů byla zpracována očekávaná skutečnost výsledků hospodaření za rok 2014, která předpokládá, že v souhrnu skončí hospodaření územních rozpočtů s vyšším přebytkem, nežli předpokládal rozpočet. Očekávaná výše přebytku činí 12,7 mld. Kč, přičemž jeho rozhodující část bude dosažena na úrovni rozpočtů obcí.

Následující hodnocení plnění příjmů a výdajů krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad za 1. pololetí 2014 je provedeno samostatně k rozpočtu po všech změnách, tj. k tzv. konečnému rozpočtu (dále jen k rozpočtu), který vedle změn souvisejících s provedenými rozpočtovými opatřeními zahrnuje také změny vyplývající z promítnutí nároků z nespotebovaných výdajů organizačních složek státu.

1. Celkové výsledky hospodaření krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti

Ke konci 1. pololetí dosáhly **celkové konsolidované příjmy** krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad **211,4 mld. Kč**, což představuje plnění předpokladů rozpočtu ve výši 52,0 %. Proti stejnému období loňského roku celkové příjmy územních rozpočtů vzrostly o 7,5 mld. Kč.

Tabulka č. 70: Bilance příjmů a výdajů územ. rozpočtů k 30.6.2014 po konsolidaci²⁴ (v mil. Kč)

	územní rozpočty celkem				stupně územních rozpočtů skutečnost k 30.6.2014		
	skutečnost k 30.6.2013	rozpočet 2014 po změnách	skutečnost k 30.6.2014	% plnění rozpočtu	obce a DSO	kraje	RRRS
Příjmy celkem	203 888,4	406 610,6	211 442,3	52,0	131 374,3	79 582,6	5 742,4
z toho:							
Daňové příjmy	106 054,0	212 127,0	108 904,2	51,3	85 692,3	23 211,8	.
Nedaňové příjmy	16 151,6	32 114,0	19 544,0	60,9	17 870,1	2 077,9	169,8
Kapitálové příjmy	3 102,3	7 319,5	2 944,5	40,2	2 761,1	182,6	0,8
Přijaté transfery	78 586,9	155 050,1	80 049,1	51,6	25 051,0	54 110,3	5 571,8
Výdaje celkem	169 308,7	403 516,8	182 216,8	45,2	114 010,0	69 577,7	3 875,4
z toho:							
Běžné výdaje	144 137,9	301 341,3	147 944,9	49,1	85 273,2	64 664,0	465,0
Kapitálové výdaje	25 170,8	102 175,5	34 271,9	33,5	28 736,8	4 913,7	3 410,4
Saldo příjmů a výdajů	34 579,7	3 093,8	29 225,5	.	17 364,3	10 004,9	1 867,0

Nárůst příjmů byl vykázán jak v části vlastních příjmů územních rozpočtů, které jsou tvořeny daňovými, nedaňovými a kapitálovými příjmy, tak v části přijatých transferů.

Vlastní příjmy dosáhly celkem 131,4 mld. Kč a proti pololetí minulého roku byly vyšší o 6,1 mld. Kč. Růst byl vykázán především v části nedaňových příjmů, které byly o 3,4 mld. Kč, tj. zhruba o jednu pětinu vyšší (zvýšení příjmů bylo vykázáno ve všech základních skupinách nedaňových příjmů, nejvíce však ve skupině výnosy z finančního majetku, které vzrostly o více než polovinu). Daňové příjmy se zvýšily o 2,8 mld. Kč, na rozdíl od prvního pololetí předchozího roku, v němž vstoupilo v účinnost nové rozpočtové určení daní, byl nárůst podstatně nižší, odvíjel se pouze od růstu celostátního inkasa sdílených daňových příjmů. Kapitálové příjmy byly nižší o 0,2 mld. Kč, v zásadě tak pokračoval trend postupného poklesu objemu tohoto spíše doplňkového zdroje příjmů územních rozpočtů.

Celkový objem přijatých transferů dosáhl 80,0 mld. Kč, což proti pololetí minulého roku bylo o 1,5 mld. Kč více. Růst se týkal pouze neinvestičních transferů (o 1,8 mld. Kč), objem přijatých investičních transferů klesl o 0,3 mld. Kč.

²⁴ Z důvodu konsolidace, jejímž smyslem je očistit údaje o rozpočtu nebo skutečnosti peněžních operací o interní přesuny peněžních prostředků uvnitř jednotky nebo mezi jednotkami na úrovni sumářů, za které se operace sledují, je součet na úrovni republiky odlišný od součtu jednotlivých úrovní, tj. obcí a DSO, krajů a regionálních rad. Příjmové, výdajové a finanční operace, které jsou předmětem konsolidace spolu s uvedením úrovně, na které se konsolidace provádí, stanovuje vyhláška č. 449/2009 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků, rozpočtů dobrovolných svazků obcí a rozpočtů Regionálních rad regionů soudržnosti.

K nárůstu objemu celkových příjmů proti srovnatelnému období došlo na úrovni rozpočtů obcí a DSO (o 6,2 mld. Kč) a na úrovni rozpočtů krajů (o 1,0 mld. Kč), naopak regionální rady vykázaly pokles celkových příjmů o 1,2 mld. Kč.

Struktura hlavních zdrojů financování jednotlivých částí územních rozpočtů zůstává dlouhodobě stabilní. Hlavním zdrojem financování krajů jsou transfery ze státního rozpočtu, ze státních fondů a z rozpočtů regionálních rad, ve sledovaném období tvořily 67,7 % jejich celkových příjmů. U obcí jsou hlavním zdrojem financování daňové příjmy, na celkových příjmech se podílely ve výši 66,1 % (v loňském pololetí to bylo 67,5 %). Financování činnosti DSO je zajišťováno především transfery z různých úrovní veřejných rozpočtů (tvořily 75,3 % celkových příjmů). Činnost regionálních rad je téměř výhradně financována prostřednictvím transferů ze státního rozpočtu určených na financování programů spolufinancovaných z fondů EU, ve sledovaném období tvořily 94,8 % jejich celkových příjmů.

Celkové výdaje územních rozpočtů činily **182,2 mld. Kč** (plnění rozpočtu 45,2 %), proti pololetí loňského roku to bylo o 12,9 mld. Kč více. Běžné výdaje vzrostly o 3,8 mld. Kč a dosáhly 147,9 mld. Kč. Výraznější nárůst byl vykázán v části kapitálových výdajů, které se zvýšily o 9,1 mld. Kč, a jejich celkový objem dosáhl 34,3 mld. Kč. Nárůst kapitálových výdajů naznačuje změnu oproti dosavadnímu trendu jejich postupného poklesu (pro srovnání: v pololetí 2010 činil objem kapitálových výdajů 38,3 mld. Kč, v pololetí roku 2011 to bylo 31,6 mld. Kč, v pololetí 2012 činil 28,5 mld. Kč a v pololetí loňského roku 25,2 mld. Kč). Růst kapitálových výdajů se však týkal výhradně rozpočtů obcí, přičemž zhruba jednu třetinu z celkového nárůstu představovaly výdaje na nákup akcií a majetkových podílů.

Hospodaření územních rozpočtů skončilo přebytkem ve výši 29,2 mld. Kč, v pololetí předchozího roku činil přebytek hospodaření 34,6 mld. Kč. Kladného salda bylo dosaženo na všech úrovních územních rozpočtů: v rozpočtech krajů dosáhl přebytek 10,0 mld. Kč, v rozpočtech obcí a DSO činil 17,4 mld. Kč a v rozpočtech regionálních rad 1,9 mld. Kč.

Stav finančních prostředků na bankovních účtech rozpočtového hospodaření krajů, obcí a DSO (bez příspěvkových organizací) a regionálních rad dosáhl celkem **123,2 mld. Kč**, což je proti pololetí minulého roku o 12,8 mld. Kč více. Nárůst stavu finančních prostředků na bankovních účtech však vykázaly pouze obce a DSO (o 13,1 mld. Kč), na bankovních účtech krajů se stav finančních prostředků snížil o 0,2 mld. Kč a na bankovních účtech regionálních rad o 0,1 mld. Kč.

Tabulka č. 71: Stav finančních prostředků na bankovních účtech krajů, obcí a DSO a regionálních rad k 30.6.2014 (v mld. Kč)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
kraje	6,1	5,3	10,1	13,0	29,3	31,5	29,2	16,7	16,6	24,5	24,3
obce a DSO	46,8	48,4	60,4	65,3	76,2	76,7	72,6	69,7	72,5	83,4	96,5
regionální rady	.	.	.	0,8	2,7	2,3	3,4	2,8	2,8	2,5	2,4
celkem	52,9	53,7	70,6	79,1	108,2	110,5	105,2	89,2	91,9	110,4	123,2

2. Příjmy a výdaje krajů

Celkové rozpočtové příjmy krajů dosáhly ve sledovaném období **79,6 mld. Kč**, proti pololetí předchozího roku byly vyšší o 1,0 mld. Kč (plnění rozpočtu 54,7 %).

Vlastní příjmy krajů dosáhly celkem **25,5 mld. Kč**, proti srovnatelnému období se zvýšily o 0,4 mld. Kč. K růstu došlo pouze v části daňových příjmů, jejichž objem dosáhl 23,2 mld. Kč, což bylo o 0,4 mld. Kč více. Objem nedaňových příjmů (2,1 mld. Kč) a kapitálových příjmů (0,2 mld. Kč) dosáhl zhruba stejné výše jako v pololetí loňského roku. Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech krajů činil 32,0 % (v pololetí minulého roku 31,9 %).

Tabulka č. 72: Příjmy krajů v 1. pololetí 2014 (v mil. Kč)

	skutečnost k 30.6.2013	rozpočet 2014		skutečnost k 30.6.2014	% plnění rozpočtu	Index 2014/ 2013
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6	7
I. Daňové příjmy	22 851,5	47 100,0	47 100,0	23 211,8	49,3	101,6
z toho:						
daně z příjmů fyzických osob	5 872,6	13 000,0	13 000,0	5 883,8	45,3	100,2
daně z příjmů právnických osob	5 569,2	10 800,0	10 800,0	5 044,9	46,7	90,6
daň z přidané hodnoty	11 399,6	23 300,0	23 300,0	12 264,8	52,6	107,6
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	2 059,7	3 710,0	3 710,0	2 077,9	56,0	100,9
III. Kapitálové příjmy	153,7	385,0	385,0	182,6	47,4	118,8
Vlastní příjmy	25 064,9	51 195,0	51 195,0	25 472,3	49,8	101,6
IV. Přijaté transfery (po konsolidaci)	53 474,6	89 945,3	94 185,2	54 110,3	57,5	101,2
Příjmy celkem (po konsolidaci)	78 539,5	141 140,3	145 380,2	79 582,6	54,7	101,3

Daňové příjmy krajů dosáhly celkem **23,2 mld. Kč** (plnění předpokladů rozpočtu 49,3 %).

Daňové příjmy krajů jsou tvořeny téměř ze 100 % podíly na celostátně vybíraných daních, které jsou definovány v zákoně č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Pro rok 2014 nebyly přijaty žádné změny v rozpočtovém určení daní, daňové příjmy krajů se odvíjely od celostátního inkasa sdílených daní.

Podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní tvoří daňové příjmy krajů v období let 2013 – 2015:

- daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušný kraj
- podíl na 7,86 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
- podíl na 8,65 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků,
- podíl na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- podíl na 8,92 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob sníženého o výnosy uvedené v písmenech c) a d),
- podíl na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob.

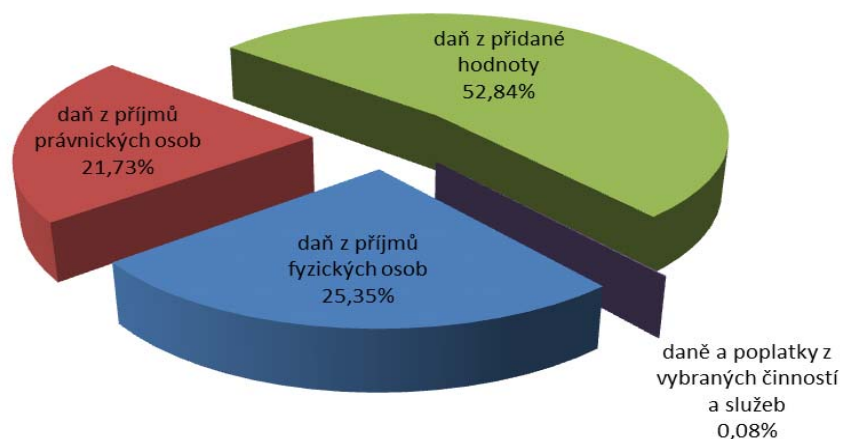
Výnos **daně z příjmů fyzických osob** dosáhl stejné výše jako v pololetí loňského roku, tj. **5,9 mld. Kč** (plnění rozpočtu 45,3 %). Rovněž z hlediska jednotlivých částí této daně, kterou tvoří daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a daň z kapitálových výnosů, nedošlo k výraznějším změnám, nárůst či pokles se pohyboval pouze v řádu jednotek milionů.

Daň z příjmů právnických osob byla zaúčtována ve výši **5,0 mld. Kč**, ve srovnání se stejným obdobím loňského roku to bylo o 0,6 mld. Kč méně (plnění rozpočtu 46,7 %).

Výnos **daně z přidané hodnoty** dosáhl ve sledovaném období **12,3 mld. Kč**, což znamená zvýšení proti pololetí předchozího roku o 0,9 mld. Kč a plnění předpokladů rozpočtu ve výši 52,6 %. Inkaso daně z přidané hodnoty tak představovalo základní zdroj nárůstu vlastních příjmů rozpočtů krajů.

Daně a poplatky z vybraných činností a služeb, které tvoří jen velmi malou část celkových daňových příjmů krajů, činily 18,3 mil. Kč (rozhodující část tvoří správní poplatky).

Graf č. 32: Daňové příjmy krajů k 30.6.2014

Nedaňové příjmy krajů dosáhly v souhrnu **2,1 mld. Kč**, to je stejné výše jako v pololetí předchozího roku (plnění předpokladů rozpočtu činilo 56,0 %). V rámci nedaňových příjmů byl vykázán pokles především na položce příjmy z vlastní činnosti (o 0,1 mld. Kč), mírnější pokles dále na položkách odvody příspěvkových organizací, příjmy z pronájmu majetku a výnosy z finančního majetku. Naopak k nárůstu došlo na položkách příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy, splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů a od příspěvkových organizací a příjmy z finančního vypořádání minulých let (v souhrnu o 0,2 mld. Kč).

Kapitálové příjmy krajů činily **0,2 mld. Kč** (plnění předpokladů rozpočtu 47,4 %); zhruba stejný objem kapitálových příjmů byl vykázán i v pololetích předchozích tří let.

Objemově nejvýznamnější zdroj příjmů rozpočtů krajů představují transfery poskytované ze státního rozpočtu, ze státních fondů a z rozpočtů regionálních rad. Do konsolidovaných přijatých transferů patří také některé převody z vlastních fondů.

Celkový objem transferů přijatých do rozpočtů krajů činil **54,1 mld. Kč**, proti pololetí předchozího roku to bylo o 0,6 mld. Kč více (plnění rozpočtu 57,5 %).

Ze státního rozpočtu jsou krajům poskytovány transfery z kapitoly VPS, které zahrnují příspěvek na výkon státní správy v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům krajů, tzv. ostatní dotace z kapitoly VPS a dále transfery z ostatních kapitol státního rozpočtu.

Příspěvek na výkon státní správy poskytovaný v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům krajů (příloha č. 5 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2014) byl stanoven ve výši 1,0 mld. Kč. Pro rok 2014 nebyl objem příspěvku valorizován, stejně jako v předchozích čtyřech letech. Do příspěvku však byly promítnuty vlivy zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR, resp. skutečnost, že v této souvislosti dochází k přesunu agend ze statutárních měst Plzně, Ostravy a Brna na Plzeňský, Moravskoslezský a Jihomoravský kraj. Objem příspěvku byl z tohoto titulu navýšen o 2,8 mil. Kč. Dále byl objem příspěvku na výkon státní správy pro kraje na rok 2014 navýšen o 2,4 mil. Kč na výkon kompetencí dle zákona č. 226/2013 Sb., o uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh (na základě požadavku Ministerstva zemědělství se uvedená částka dělila mezi krajské úřady rovným dílem; každému kraji (bez hl. m. Prahy) se navýšil příspěvek na výkon státní správy o 185 tis. Kč).

Do konce pololetí přijaly kraje ze státního rozpočtu z kapitoly VPS v rámci finančního vztahu celkem 0,5 mld. Kč.

Ostatní dotace poskytované krajům z kapitoly VPS byly v rozpočtu na rok 2014 stanoveny v celkové výši 0,4 mld. Kč. Neinvestiční prostředky ve výši 0,2 mld. Kč byly zahrnuty v ukazateli „Další prostředky pro územní samosprávné celky“, a byly určeny na tituly, které v etapě přípravy návrhu rozpočtu nelze rozpočtovat u konkrétních příjemců (např. prostředky na výdaje stanovené zvláštními zákony nebo dalšími právními předpisy). Investiční prostředky ve výši 0,2 mld. Kč byly zahrnuty v ukazateli „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem“ s určením na majetkové vypořádání pozemků pod silnicemi II. a III. tříd (usnesení vlády č. 417/2012).

Do konce pololetí přijaly kraje z kapitoly VPS celkem 40,0 mil. Kč, jednalo se výhradně o dotace neinvestiční (účelové dotace na náhrady škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, dotace na činnosti v oblasti prevence vzniku, rozvoje a šíření TBC, dotace na výdaje spojené s přípravou a konáním voleb do Evropského Parlamentu).

Další zdroj příjmů krajů představují transfery poskytované přímo z rozpočtu jednotlivých kapitol státního rozpočtu. Kraje přijaly v průběhu 1. pololetí **z rozpočtů ústředních orgánů státní správy a státních fondů** (bez kapitoly VPS) finanční prostředky v celkové výši **52,3 mld. Kč**, což představuje zvýšení o 1,5 mld. Kč proti srovnatelnému období předchozího roku. Nárůst prostředků se promítá především v oblasti přímých nákladů na vzdělávání, které v transferech určených krajům tvoří objemově největší položku.

Největší objem transferů, obdobně jako v minulých letech, přijaly kraje z kapitoly **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy**, a to ve výši 49,7 mld. Kč (v pololetí loňského roku 48,9 mld. Kč). Převážnou část dotací pokrývaly neinvestiční výdaje určené především na přímé náklady na vzdělávání (platy, výdaje na učební pomůcky a školní potřeby, výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků, služby apod.). Další prostředky byly použity v rámci programů zaměřených na rozvoj a zkvalitnění vzdělávání, do oblasti odborného a dalšího vzdělávání, na podporu asistentů pedagogů pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním apod.

Z kapitoly **Ministerstva práce a sociálních věcí** obdržely kraje finanční prostředky ve výši 1,1 mld. Kč, které byly použity jednak v rámci operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, který je zaměřen na snížení nezaměstnanosti a zlepšení struktury pracovních míst a rovněž na neinvestiční nedávkové transfery poskytované podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Další prostředky byly uvolněny v rámci transferů na státní příspěvek zřizovatelům zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

Kraje přijaly z rozpočtu kapitoly **Ministerstva dopravy** finanční prostředky v celkovém objemu 0,5 mld. Kč. Oproti srovnatelnému období předchozího roku se jednalo o snížení o 0,3 mld. Kč. V rámci neinvestičních transferů směřovaly prostředky na příspěvek na ztrátu dopravnice z provozu veřejné osobní dráží dopravy.

Kraje rovněž k danému období obdržely finanční prostředky z kapitoly **Ministerstva pro místní rozvoj** ve výši 0,1 mld. Kč, které byly uvolněny především v rámci Integrovaného operačního programu (IOP), který je zaměřený na řešení společných regionálních problémů v oblastech infrastruktury pro veřejnou správu, veřejné služby a územní rozvoj. Podpora směřuje na rozvoj informačních technologií ve veřejné správě, zlepšování infrastruktury v oblasti sociálních služeb, podporu cestovního ruchu, kulturního dědictví apod.

Objem finančních prostředků ve výši 0,1 mld. Kč obdržely obce z kapitoly **Ministerstva životního prostředí**, z toho značnou část tvořily investiční transfery, které směřovaly na podporu udržitelného využívání zdroje energie.

Z kapitoly **Ministerstva vnitra** získaly kraje prostředky ve výši 0,1 mld. Kč, které byly uvolněny v rámci neinvestičních transferů do oblasti požární ochrany. Další prostředky

podpořily například projekty zaměřené na zvýšení kvality řízení v úřadech územní správy a projekty prevence kriminality.

Na financování dopravní infrastruktury poskytli krajům **Státní fond dopravní infrastruktury** transfery v celkovém objemu 0,2 mld. Kč, z toho převážnou část pokrývaly neinvestiční prostředky.

Tabulka č. 73: Přehled o transferech a půjčkách přijatých krajskými úřady ze státního rozpočtu a ze státních fondů v 1. pololetí 2014 (v mil. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční	Investiční	Půjčky
Úřad vlády České republiky	0,1	0,1		
Ministerstvo zahraničních věcí	0,6	0,6		
Ministerstvo obrany	2,3	2,3		
Ministerstvo práce a sociálních věcí	1 148,8	1 126,7	22,1	
Ministerstvo vnitra	100,1	100,1		
Ministerstvo životního prostředí	102,0	11,6	90,4	
Ministerstvo pro místní rozvoj	118,8	17,4	101,4	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	79,4	0,5	78,9	
Ministerstvo dopravy	533,9	533,9		
Ministerstvo zemědělství	9,1	9,1		
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	49 738,7	49 630,7	108,0	
Ministerstvo kultury	66,8	65,3	1,5	
Ministerstvo zdravotnictví	78,1	73,2	4,9	
Národní fond	19,3	9,8	9,5	
VPS - transfery v rámci souhrn. dotačního vztahu	520,4	520,4		
VPS - ostatní transfery	40,2	40,2		
Státní fond životního prostředí	5,0	0,1	4,9	
Státní fond dopravní infrastruktury	236,3	190,3	46,0	
C e l k e m	52 799,9	52 332,3	467,6	0,0

Celkové výdaje krajů činily **69,6 mld. Kč** (plnění rozpočtu 46,9 %), ve srovnání s pololetím loňského roku byly vyšší o 2,5 mld. Kč. Stejně jako v předchozím roce se nárůst týkal výhradně běžných výdajů.

Běžné výdaje krajů dosáhly **64,7 mld. Kč**, což znamená zvýšení o 2,7 mld. Kč.

V rámci běžných výdajů byl vykázán nárůst ve většině hlavních skupin výdajů. Výjimkou byly pouze výdaje na nákup vody, paliv a energie, které se proti červnu loňského roku snížily o 0,1 mld. Kč, a dále výdaje na nákup služeb a na neinvestiční transfery podnikatelským subjektům (pokles v řádu desítek milionů Kč).

Na položkách výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci, výdaje na nákup materiálu a na ostatní nákupy a výdaje na transfery neziskovým organizacím bylo zvýšení velmi mírné. K výraznějšímu nárůstu došlo v části výdaje na dopravní územní obslužnost (o 0,2 mld. Kč) a především pak v objemově nejvýznamnější části běžných výdajů, kterou jsou neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím (tvoří je především převody prostředků na přímé náklady škol zřizovaných kraji a obcemi). Celkový objem těchto transferů činil 50,5 mld. Kč, což je o 2,7 mld. Kč více nežli v pololetí předchozího roku; z toho příspěvky a transfery organizacím, kterých jsou kraje zřizovateli, činily 24,9 mld. Kč (nárůst 1,1 mld. Kč) a transfery cizím příspěvkovým organizacím 25,6 mld. Kč (nárůst o 1,6 mld. Kč).

Tabulka č. 74: Výdaje krajů k 30. červnu v letech 2012 – 2014 (v mil. Kč)

	2012	2013	2014	Index	
				2013/ 2012	2014/ 2013
I. Běžné výdaje	71 565,8	61 927,7	64 664,0	86,5	104,4
z toho					
Platy a ostatní platby za provedenou práci	1 123,5	1 130,5	1 170,4	100,6	103,5
Nákup materiálu	125,3	109,0	110,8	87,0	101,7
Nákup vody, paliv a energie	254,4	313,5	218,2	123,2	69,6
Nákup služeb	1 625,0	1 268,6	1 222,2	78,1	96,3
Ostatní nákupy	475,9	312,1	316,1	65,6	101,3
Výdaje na dopravní obslužnost	6 110,7	5 816,7	6 018,0	95,2	103,5
Neinvestiční transfery podnikatel. subjektům	1 937,3	1 933,1	1 913,1	99,8	99,0
Neinvestiční transfery nezisk. a podob. org.	1 180,1	1 167,4	1 179,2	98,9	101,0
Neinvestiční transfery příspěv. a podob. org. ²⁵	56 524,7	47 801,2	50 493,1	84,6	105,6
z toho: zřízeným příspěvkovým organizacím	27 823,1	23 733,3	24 855,1	85,3	104,7
cizím příspěvkovým organizacím	28 574,5	23 978,5	25 548,7	83,9	106,5
II. Kapitálové výdaje	5 893,8	5 159,1	4 913,7	87,5	95,2
z toho:					
Investiční nákupy a související výdaje	3 164,8	2 902,3	2 314,1	91,7	79,7
Investiční transfery podnikatel. subjektům	474,1	335,7	332,8	70,8	99,1
Investiční transfery nezisk. a podobným org.	51,7	23,6	31,2	45,6	132,2
Investiční transfery příspěvk. organizacím	1 173,9	1 204,8	1 426,3	102,6	118,4
Investiční transfery veř. rozp. územní úrovně	610,3	381,0	369,3	62,4	96,9
Výdaje celkem	77 459,6	67 086,8	69 577,7	86,6	103,7

Kapitálové výdaje krajů dosáhly 4,9 mld. Kč a proti pololetí předchozího roku klesly o 0,2 mld. Kč. Plnění předpokladů rozpočtu dosáhlo 24,5 %.

Pokles výdajů byl vykázan především ve skupině investiční nákupy a související výdaje, objem výdajů dosáhl celkem 2,3 mld. Kč, což bylo o 0,6 mld. Kč méně proti stejnému období minulého roku. Výdaje na nákup akcií a majetkových podílů činily 0,2 mld. Kč a proti srovnatelnému období vzrostly o 0,1 mld. Kč.

V rámci investičních transferů poskytovaných z rozpočtů krajů byl nárůst vykázan pouze v části transferů určených příspěvkovým organizacím (o 0,2 mld. Kč), v ostatních hlavních skupinách transferů, tj. podnikatelským subjektům, neziskovým a podobným organizacím, a veřejným rozpočtům územní úrovně byl vykázan zhruba stejný objem výdajů jako v loňském pololetí.

Hospodaření krajů skončilo v 1. pololetí s přebytkem ve výši 10,0 mld. Kč, v loňském pololetí činil přebytek 11,4 mld. Kč.

²⁵ Rozdíl objemů mezi lety 2012 a 2013 souvisí se změnou časového rozložení převodu záloh na přímé náklady ve vzdělávání v regionálním školství. Do roku 2012 byly převáděny zálohy čtyřikrát ročně vždy na čtvrtletí, od roku 2013 jsou převáděny zálohy šestkrát ročně vždy na dva měsíce. V roce 2012 byly do konce prvního pololetí převedeny tři čtvrtletní zálohy, do konce června 2013 a června 2014 vždy čtyři dvouměsíční zálohy.

3. Příjmy a výdaje obcí a DSO

Celkové příjmy obcí a DSO (dále jen „obcí“) dosáhly **131,4 mld. Kč**, jejich objem byl proti pololetí minulého roku vyšší o 6,2 mld. Kč, plnění předpokladů rozpočtu dosáhlo 49,6 %.

Objem vlastních příjmů obcí dosáhl 106,3 mld. Kč, proti červnu loňského roku byl o 5,6 mld. Kč vyšší (plnění rozpočtu 52,9 %). Na rozdíl od předchozích období, kdy nárůst vlastních příjmů byl tvořen především daňovými příjmy, v tomto pololetí se na růstu vlastních příjmů podílely největší měrou nedaňové příjmy, jejichž objem se zvýšil o 3,3 mld. Kč. Daňové příjmy vzrostly o 2,5 mld. Kč, kapitálové příjmy obdobně jako v předchozím pololetí mírně klesly (o 0,2 mld. Kč).

Objem přijatých transferů ve srovnání s pololetím loňského roku vzrostl o 0,6 mld. Kč. Vyšší nárůst vlastních příjmů proto znamenal další zvýšení podílu vlastních příjmů na celkových příjmech obcí. Podíl dosáhl 80,9 %, zatímco v loňském pololetí to bylo 80,4%.

Tabulka č. 75: Příjmy obcí a DSO v 1. pololetí 2014 (v mil. Kč)

	skutečnost k 30.6.2013	rozpočet 2014		skutečnost k 30.6.2014	% plnění rozpočtu	Index 2014/ 2013
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6	7
I. Daňové příjmy	83 202,5	165 027,0	165 027,0	85 692,3	51,9	103,0
z toho:						
daně z příjmů fyzických osob	17 410,1	39 900,0	39 900,0	17 621,3	44,2	101,2
daně z příjmů právnických osob	19 825,9	34 600,0	34 600,0	18 990,4	54,9	95,8
daň z přidané hodnoty	31 074,4	64 700,0	64 700,0	33 796,8	52,2	108,8
daně a poplatky z vybr. činností	9 080,8	16 027,0	16 027,0	9 167,5	57,2	101,0
daň z nemovitosti	5 811,1	9 800,0	9 800,0	6 116,1	62,4	105,2
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	14 530,5	28 944,0	28 944,0	17 870,1	61,7	123,0
III. Kapitálové příjmy	2 948,6	6 934,5	6 934,5	2 761,1	39,8	93,6
Vlastní příjmy	100 681,6	200 905,5	200 905,5	106 323,5	52,9	105,6
IV. Přijaté transfery (po konsolidaci)	24 486,7	45 046,2	63 899,0	25 051,0	39,2	102,3
Příjmy celkem (po konsolidaci)	125 166,7	245 951,7	264 804,5	131 374,3	49,6	105,0

Poslední novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, účinná od ledna loňského roku, znamenala poměrně významný meziroční nárůst daňových příjmů obcí (mezi pololetím 2013 a pololetím 2012 vzrostly daňové příjmy o 6,4 mld. Kč, tj. o 8,8 %). V letošním roce je dynamika růstu daňových příjmů zhruba o dvě třetiny nižší, základní parametry sdílených daní se nemění a růst se odvíjí pouze od celostátního inkasa daňových příjmů.

Daňové příjmy, které tvoří nejvýznamnější zdroj rozpočtových příjmů obcí, dosáhly **85,7 mld. Kč**, plnění předpokladů rozpočtu činilo 51,9 %.

Podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní tvoří daňové příjmy rozpočtů obcí:

- výnos daně z nemovitostí; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází,
- podíl na 20,83 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
- podíl na 22,87 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků,
- podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- podíl na 23,58 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob (ze samostatné výdělečné činnosti),

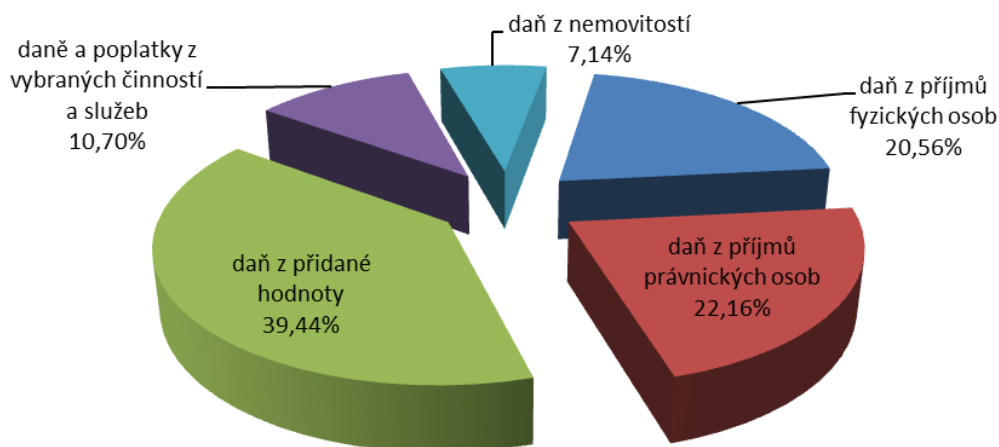
- f) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob,
- g) 30 % z výnosu daně z příjmů fyzických osob, které mají na území obce bydliště ke dni jejich splatnosti,
- h) daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- i) podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků.

Celkový výnos **daně z příjmu fyzických osob** činil **17,6 mld. Kč**, proti pololetí loňského roku se zvýšil o 0,2 mld. Kč (plnění rozpočtu 44,2 %). Nárůst byl vykázan především u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, která tvoří objemově nejvýznamnější část daně z příjmů fyzických osob. Její objem dosáhl 14,9 mld. Kč, což bylo o 0,3 mld. Kč více. Růst byl dále vykázan u daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů (zahrnuje daň z úroků, dividend a jiných kapitálových výnosů, případně i daň z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby). Daň byla zaúčtována ve výši 1,7 mld. Kč, proti pololetí minulého roku vzrostla o 0,1 mld. Kč. V části daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti pokračoval stejně jako v předchozích srovnatelných obdobích postupný pokles výnosu této daně. Dosažený objem 1,0 mld. Kč byl proti loňskému pololetí o 0,1 mld. Kč nižší (plnění rozpočtu 36,5 %).

Daň z příjmů právnických osob byla zaúčtována ve výši **19,0 mld. Kč**, což proti pololetí předchozího roku znamená pokles o 0,8 mld. Kč (plnění rozpočtu 54,9 %). Snížení bylo vykázano výhradně u daně z příjmů právnických osob zahrnující daň ze zisku a kapitálových výnosů. Její objem dosáhl 13,4 mld. Kč, to je o 1,0 mld. Kč méně nežli v pololetí předchozího roku (plnění rozpočtu 46,1 %). Naopak v případě daně z příjmů právnických osob za obec, kdy poplatníkem je obec, se výnos proti pololetí minulého roku zvýšil o 0,2 mld. Kč a dosáhl 5,6 mld. Kč.

Výnos **daně z přidané hodnoty**, která je objemově nejvýznamnějším daňovým příjmem obecních rozpočtů, činil **33,8 mld. Kč**, což bylo o 2,7 mld. Kč více nežli v pololetí minulého roku (plnění rozpočtu 52,2 %). V souvislosti s tím se také dále zvýšil podíl inkasa daně z přidané hodnoty na celkových daňových příjmech obcí. Zatímco v loňském pololetí podíl činil 37,3 %, v letošním roce to bylo 39,4 %, z pohledu celkových příjmů obecních rozpočtů představoval výnos daně z přidané hodnoty jejich čtvrtinu.

Graf č. 33: Daňové příjmy obcí a DSO k 30.6.2014

Daně a poplatky z vybraných činností a služeb dosáhly celkem **9,2 mld. Kč**, proti pololetí minulého roku vzrostly o 0,1 mld. Kč (plnění předpokladů rozpočtu 57,2 %).

V jednotlivých skupinách daní a poplatků byla vykázána zhruba stejná úroveň příjmů jako v pololetí loňského roku, tzn. poplatky v oblasti životního prostředí činily 1,5 mld. Kč, místní poplatky z vybraných činností a služeb 3,7 mld. Kč a ostatní odvody z vybraných činností a služeb 2,6 mld. Kč. K mírnějšímu nárůstu došlo pouze u příjmů ze správních poplatků, jejichž objem vzrostl o 0,1 mld. Kč a dosáhl 1,3 mld. Kč.

Výnos **daně z nemovitých věcí**, která je výlučným příjmem obecních rozpočtů, dosáhl **6,1 mld. Kč**, tj. o 0,3 mld. Kč více nežli v pololetí minulého roku (dříve „daň z nemovitostí“, od 1.1.2014 změna názvu daně).

Obce mohou významněji ovlivnit výši příjmu z daně z nemovitostí, neboť od roku 2009 mají možnost stanovit obecně závaznou vyhláškou pro všechny nemovitosti na území celé obce jeden místní koeficient modifikující výslednou daň (ve výši 2, 3, 4 nebo 5). Tímto koeficientem se vynásobí daňová povinnost poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty, popřípadě jejich soubory, s výjimkou některých zemědělských pozemků. Z celkového počtu 6 248 obcí má pro rok 2014 místní koeficient navýšeno 514 obcí (bez městských částí), pro rok 2013 to bylo 494 obcí.

Nedaňové příjmy byly zaúčtovány v souhrnné výši **17,9 mld. Kč** a proti pololetí minulého roku byly vyšší o 3,3 mld. Kč. Objem příjmů se zvýšil ve všech hlavních skupinách, nejvyšší nárůst však byl vykázán ve skupině výnosy z finančního majetku (o 2,3 mld. Kč). Nárůst se týkal výhradně položky „příjmy z podílu na zisku a dividend“, které činily 3,7 mld. Kč, tj. o 2,8 mld. Kč více nežli v loňském pololetí (hl. m. Praha vykázalo na této položce příjem ve výši 3,4 mld. Kč, tj. o 2,7 mld. Kč více nežli v předchozím roce, nárůst souvisí s výplatou dividend Pražské teplárenské Holding, a.s.).

Příjmy z pronájmu majetku, které tvoří objemově nejvýznamnější část nedaňových příjmů, činily 5,5 mld. Kč, proti pololetí loňského roku byly vyšší o 0,1 mld. Kč. Příjmy z vlastní činnosti dosáhly 4,0 mld. Kč (nárůst o 0,3 mld. Kč). Příjmy z odvodů příspěvkových organizací (0,5 mld. Kč) a příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy (1,7 mld. Kč) se proti pololetí minulého roku zvýšily o 0,1 mld. Kč.

Kapitálové příjmy byly zaúčtovány v celkové výši 2,8 mld. Kč, proti loňskému pololetí byly nižší o 0,1 mld. Kč. Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku dosáhly 2,3 mld. Kč, což bylo o 0,3 mld. Kč méně.

Významnou součástí příjmů obecních rozpočtů jsou **transfery**, které jsou obcím poskytovány ze státního rozpočtu, ze státních fondů, z rozpočtů krajů a z rozpočtů regionálních rad, mezi konsolidované přijaté transfery patří také některé převody z vlastních fondů obcí. Celkový objem transferů přijatých obcemi v průběhu pololetí činil **25,0 mld. Kč**, proti srovnatelnému období to bylo o 0,5 mld. Kč více (plnění předpokladů rozpočtu 39,2 %).

Rozhodující část tvořily transfery ze státního rozpočtu a z rozpočtů státních fondů, které v souhrnu dosáhly 17,8 mld. Kč, z rozpočtů krajů obce získaly 0,7 mld. Kč a z rozpočtů regionálních rad 1,0 mld. Kč. Zbývající část transferů převedly obce do rozpočtů z vlastních fondů.

Transfery ze státního rozpočtu zahrnují dotace z kapitoly VPS poskytované v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích a finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtu hlavního města Prahy (přílohy č. 6 a 7 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2014), dále tzv. ostatní dotace z kapitoly VPS a dotace z ostatních kapitol státního rozpočtu.

V podobě finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí a k rozpočtu hl. m. Prahy nedošlo proti předchozímu roku ke změnám. Obsahem finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí je pouze příspěvek na výkon státní správy a dotace na vybraná zdravotnická zařízení, finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtu hl. m. Prahy zahrnuje příspěvek na výkon státní správy.

Příspěvek na výkon státní správy je určen na částečnou úhradu výdajů spojených s výkonem státní správy dle § 62 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Pro rok 2014 zůstává zachována pro všechny kategorie obcí tzv. „kumulovaná“ konstrukce příspěvku, tj. příspěvek představuje součet dílčích částek vypočtených pro jednotlivé správní působnosti.

Výše příspěvku na výkon státní správy a výše dotace na vybraná zdravotnická zařízení pro rok 2014 nebyly vzhledem k realizaci úsporných opatření ve státním rozpočtu valorizovány (již pátým rokem), do jejich objemů byly promítnuty pouze meziroční změny počtu obyvatel, změny kapacit ve vybraných zdravotnických zařízeních (dětských domovech pro děti do 3 let věku podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách) a vliv zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR.

Celkový objem finančních prostředků poskytovaných v rámci finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích a finančního vztahu k rozpočtu hl. m. Prahy byl ve státním rozpočtu stanoven ve výši 8,2 mld. Kč (z toho pro obce 7,4 mld. Kč a hl. m. Prahu 0,8 mld. Kč). Jedná se v zásadě o finanční prostředky určené na výkon státní správy, neboť dotace na vybraná zdravotnická zařízení tvoří jen zlomek z objemu prostředků poskytovaných v rámci finančních vztahů (v rozpočtu stanovena ve výši 23,7 mil. Kč). V průběhu 1. pololetí přijaly obce v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích a k rozpočtu hl. m. Prahy v měsíčních splátkách finanční prostředky ve výši 4,1 mld. Kč.

Mimo finanční vztahy byly v kapitole VPS rozpočtovány pro rok 2014 další dotační tituly pro obce a hlavní město Prahu v celkové výši 1,3 mld. Kč. Neinvestiční prostředky byly rozpočtovány ve výši 0,9 mld. Kč (určeny především na výdaje stanovené zvláštními zákony nebo předpisy a řešení aktuálních problémů). Investiční prostředky byly rozpočtovány ve výši 0,4 mld. Kč (zahrnuty v ukazateli „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS, program - Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství a program - Akce financované z rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu a Vlády ČR).

V průběhu prvního pololetí přijaly obce v rámci ostatních dotací z kapitoly VPS neinvestiční prostředky ve výši 0,4 mld. Kč. Rozhodující objem (0,3 mld. Kč) tvořily účelové dotace na výdaje spojené s přípravou a konáním voleb do Evropského Parlamentu. Investiční prostředky byly čerpány ve výši 44,0 mil. Kč.

Kromě transferů z kapitoly VPS byly v průběhu prvního pololetí převedeny z rozpočtů ostatních ústředních orgánů státní správy a státních fondů do rozpočtu obcí další finanční prostředky, a to v souladu se schválenými programy pro rok 2014. Prostřednictvím těchto transferů se realizují významné programy, které přispívají k rozvoji infrastruktury v obcích. **Ze státního rozpočtu a státních fondů** (bez kapitoly VPS) přijaly obce finanční prostředky v celkové výši **13,2 mld. Kč**, což znamená zvýšení o 1,6 mld. Kč oproti srovnatelnému období předchozího roku. Na celkovém objemu prostředků se především podílí neinvestiční transfery směřující do oblasti přímých nákladů na vzdělávání.

Z kapitoly **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy** získaly obce transfery ve výši 6,2 mld. Kč, což představuje mírné zvýšení oproti srovnatelnému období roku 2013. Převážná

část těchto účelových prostředků zahrnuje přímé náklady na vzdělávání a dotace na soukromé školy (pro hl. m. Prahu). Obdobně jako v minulém roce byly podpořeny projekty zaměřené na rozvoj a zkvalitnění vzdělávání, sociální prevenci a prevenci kriminality, program protidrogové politiky apod.

Objem finančních prostředků ve výši 2,7 mld. Kč (2,2 mld. Kč v 1. pololetí 2013) obdržely obce z kapitoly **Ministerstva životního prostředí**, z toho značnou část tvořily investiční transfery realizované v rámci vodohospodářských projektů, které byly zaměřené na výstavbu a technickou obnovu kanalizací, čističek odpadních vod, revitalizaci vodních nádrží a rovněž obnovu ekologické stability krajiny. Další prostředky byly použity na podporu udržitelného využívání zdroje energie, dále na podporu zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží, snižování rizika povodní, zlepšování kvality ovzduší apod.

Tabulka č. 76: Přehled o transferech a půjčkách přijatých obcemi a DSO ze státního rozpočtu a ze státních fondů v 1. pololetí 2014 (v mil. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční	Investiční	Půjčky
Úřad vlády České republiky	0,1	0,1		
Ministerstvo obrany	5,3	2,5	2,8	
Ministerstvo práce a sociálních věcí	1 812,9	1 797,7	15,2	
Ministerstvo vnitra	117,3	114,8	2,5	
Ministerstvo životního prostředí	2 719,7	103,5	2 616,2	
Ministerstvo pro místní rozvoj	835,6	93,2	742,4	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	22,0	9,1	12,9	
Ministerstvo dopravy	108,4	108,4		
Ministerstvo zemědělství	253,0	82,3	170,7	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	6 234,3	6 234,3		
Ministerstvo kultury	68,0	63,0	5,0	
Ministerstvo zdravotnictví	5,9	5,9		
Operace státních finančních aktiv	11,0		11,0	
Národní fond	28,4	12,7	15,7	
VPS - transfery v rámci souhrn. dotačního vztahu	4 124,0	4 124,0		
VPS - ostatní transfery	425,0	380,8	44,2	
Státní zemědělský intervenční fond	723,6	147,8	575,8	
Státní fond životního prostředí	215,5	8,0	168,3	39,2
Státní fond dopravní infrastruktury	70,0	14,7	55,3	
Státní fond rozvoje bydlení	10,9	10,0		0,9
Státní fond kultury	0,5	0,2	0,3	
Státní fond kinematografie	3,8		3,8	
C e l k e m	17 795,2	13 313,0	4 442,1	40,1

Obce přijaly z rozpočtu **Ministerstva práce a sociálních věcí** objem transferů v celkové výši 1,8 mld. Kč, to znamená oproti předchozímu roku zvýšení o 0,8 mld. Kč. Značnou část z celkového objemu představují především transfery na aktivní politiku zaměstnanosti a financování společných programů EU a ČR zaměřených na zlepšení struktury pracovních míst, snížení nezaměstnanosti apod. Další prostředky byly obcím uvolněny na výkon pěstounské péče, na výkon činnosti obce s rozšířenou působností v oblasti sociálně-právní ochrany dětí, na státní příspěvek zřizovatelům zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a na neinvestiční nedávkové transfery podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

V průběhu 1. pololetí získaly obce z kapitoly **Ministerstva pro místní rozvoj** účelové prostředky ve výši 0,8 mld. Kč. Značná část prostředků byla uvolněna pro hlavní město Praha

prostřednictvím operačních programů Praha Adaptabilita (projekty v oblasti vzdělávání, zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji) a Praha Konkurenceschopnost (podpora projektů v oblasti veřejné dopravy, informačních a komunikačních technologií, zlepšování životního prostředí). Další transfery byly použity na obnovu místních komunikací, na podporu regionálního rozvoje apod.

Finanční prostředky, které obce přijaly z kapitoly **Ministerstva zemědělství**, činily 0,3 mld. Kč a objemově tak byly srovnatelné s úrovní předchozího roku. Převážná část transferů směřovala do oblasti investic na výstavbu a technickou obnovu vodovodů a úpraven vod, čistíren a kanalizací. Neinvestiční přijaté prostředky byly určeny pro obce na hospodaření v lesích a na obnovu lesních porostů.

Ve sledovaném období byly ze státních fondů uvolněny transfery a půjčky, které představují pro obce rovněž značný zdroj příjmů. Ze **Státního zemědělského intervenčního fondu** získaly obce transfery v celkovém objemu 0,7 mld. Kč. V rámci společných programů EU a ČR směřovaly prostředky především do obnovy a rozvoje vesnic, do občanského vybavení a služeb v obcích např. v oblasti školství, zdravotnictví, základní obchodní infrastruktury a sportovních aktivit. V rámci ochrany rozvoje kulturního dědictví venkova byly podpořeny stavební obnovy památkových budov apod. V oblasti lesnictví byly realizovány akce týkající se lesnické infrastruktury a nákupu lesnické techniky.

Ze **Státního fondu životního prostředí** přijaly obce finanční prostředky ve výši 0,2 mld. Kč. Finanční prostředky směřovaly obdobně jako v předcházejících letech k ochraně vod, k ochraně přírody ve volné krajině a chráněných územích, dále byla podpořena opatření na zlepšení stavu ovzduší i půdy. Část prostředků byla rovněž uvolněna v rámci Programu GIS – zelená úsporám, který je zaměřený na úspory energie a obnovitelné zdroje energie v rodinných a bytových domech.

Celkové výdaje obcí dosáhly **114,0 mld. Kč**, ve srovnání s pololetím předchozího roku vzrostly o 9,9 mld. Kč (plnění rozpočtu 44,5 %). Současně s výraznějším nárůstem výdajů došlo v tomto pololetí také ke změně ve vývoji běžných a kapitálových výdajů. Na rozdíl od předchozích období nebyl růst výdajů tvořen růstem běžných výdajů za současného poklesu kapitálových výdajů, ale naopak kapitálové výdaje po zhruba tříletém období postupného poklesu vzrostly, a to téměř o polovinu (o 47 %).

Běžné výdaje dosáhly celkem 85,3 mld. Kč a proti pololetí předchozího roku vzrostly o 0,7 mld. Kč (plnění rozpočtu 48,3 %).

Na platy a ostatní platby za provedenou práci vynaložily obce 12,6 mld. Kč, proti loňskému pololetí to bylo o 0,5 mld. Kč více.

Růst byl vykázan dále v části výdajů na nákup materiálu, které byly zaúčtovány ve výši 2,0 mld. Kč (nárůst o 0,2 mld. Kč) a především v části výdajů na ostatní nákupy, jejichž objem dosáhl 5,3 mld. Kč, což představuje zvýšení o 0,9 ml. Kč, tj. zhruba o jednu pětinu (jedná se například o výdaje na opravy a udržování, programové vybavení, cestovné, pohoštění, účastnické poplatky na konference apod.).

Naproti tomu pokles byl vykázan ve výdajích na nákup vody, paliv a energie, kde celkový objem výdajů dosáhl 3,7 mld. Kč, což bylo o 0,2 mld. Kč méně, a dále výdajích na nákup služeb, které činily 14,0 mld. Kč (pokles o 0,3 mld. Kč).

Na zajištění dopravní obslužnosti území vynaložily obce stejný objem prostředků jako v loňském pololetí, tj. 2,5 mld. Kč.

V rámci transferů převáděných z rozpočtů obcí byl vývoj v jednotlivých skupinách odlišný. V objemově nejvýznamnější skupině, kterou tvoří transfery příspěvkovým a podobným

organizacím dosáhly výdaje 18,5 mld. Kč, proti pololetí předchozího roku to znamená snížení o 0,7 mld. Kč (nižší objem transferů byl vykázán ve vztahu k cizím příspěvkovým organizacím).

Naproti tomu vzrostl objem neinvestičních transferů podnikatelským subjektům, které byly zaúčtovány ve výši 9,6 mld. Kč (zvýšení o 1,1 mld. Kč) a neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím, které dosáhly 3,3 mld. Kč (zvýšení o 0,3 mld. Kč).

Tabulka č. 77: Výdaje obcí a DSO k 30. červnu v letech 2012 – 2014 (v mil. Kč)

	2012	2013	2014	Index	
				2013/ 2012	2014/ 2013
I. Běžné výdaje	82 397,1	84 549,3	85 273,2	102,6	100,9
z toho:					
Platy a ostatní. platby za provedenou práci	11 535,7	12 071,2	12 605,3	104,6	104,4
Nákup materiálu	1 653,3	1 750,4	1 960,7	105,9	112,0
Nákup vody, paliv a energie	3 677,9	3 927,3	3 703,5	106,8	94,3
Nákup služeb	14 067,2	14 254,9	13 999,0	101,3	98,2
Ostatní nákupy	4 478,9	4 473,8	5 351,6	99,9	119,6
Výdaje na dopravní obslužnost	2 359,4	2 446,5	2 477,7	103,7	101,3
Neinvestiční transfery podnikatel. subjektům	9 181,7	8 506,5	9 637,7	92,6	113,3
Neinvestiční transfery nezisk. a podob. org.	2 698,4	2 979,5	3 355,6	110,4	112,6
Neinvestiční transfery příspěv. a podob. org.	19 499,1	19 171,0	18 508,9	98,3	96,5
z toho: zřízeným příspěvkovým organizacím	16 466,9	15 967,6	15 943,2	97,0	99,8
cizím příspěvkovým organizacím	2 968,0	3 129,5	2 508,1	105,4	80,1
II. Kapitálové výdaje	21 525,3	19 522,7	28 736,8	90,7	147,2
z toho:					
Investiční nákupy a související výdaje	19 723,3	16 605,6	23 248,4	84,2	140,0
Nákup akcií a majetkových podílů	219,1	308,0	3 505,6	140,6	1138,2
Investiční transfery podnikatel. subjektům	167,8	1 452,8	601,3	865,8	41,4
Investiční transfery nezisk. a podobným org.	138,2	70,1	145,1	50,7	207,0
Investiční transfery příspěvk. organizacím	501,1	361,3	470,8	72,1	130,3
Výdaje celkem	103 922,4	104 072,0	114 010,0	100,1	109,5

Kapitálové výdaje obcí činily 28,7 mld. Kč, což je proti pololetí minulého roku o 9,2 mld. Kč více (plnění rozpočtu 34,9 %). K růstu kapitálových výdajů dochází po delším období jejich setrvalého poklesu (v pololetí 2010 činily 30,2 mld. Kč, v pololetí 2011 klesly na 26,6 mld. Kč, v pololetí 2012 na 21,5 mld. Kč a v loňském pololetí na 19,5 mld. Kč). Přes poměrně vysoký nárůst kapitálových výdajů zůstal jejich objem za úrovní dosaženou v pololetí 2010.

Na investiční nákupy a související výdaje, které představují objemově nejvýznamnější položku kapitálových výdajů, vynaložily obce 23,2 mld. Kč, proti pololetí minulého roku to bylo o 6,6 mld. Kč více.

Zhruba jednu třetinu celkového nárůstu kapitálových výdajů tvořily výdaje na nákup akcií a majetkových podílů. Celkový objem těchto výdajů činil 3,5 mld. Kč, ve srovnatelném období loňského roku to bylo 0,3 mld. Kč (rozhodující část 3,0 mld. Kč představují výdaje hl. m. Prahy na nákup akcií společnosti Pražská plynárenská, a.s.).

K mírnému nárůstu došlo také na položce investiční transfery příspěvkovým organizacím a investiční transfery neziskovým a podobným organizacím (zvýšení shodně o 0,1 mld. Kč).

Naproti tomu poměrně výrazný pokles byl vykázán v části investiční transfery podnikatelským subjektům. Jejich výše dosáhla 0,6 mld. Kč, v pololetí loňského roku to bylo

1,4 mld. Kč (vyšší objem v loňském roce souvisel především s investiční dotací z rozpočtu hl. m. Prahy určenou pro Dopravní podnik hl. m. Prahy).

Hospodaření obecních rozpočtů v 1. pololetí skončilo s přebytkem ve výši 17,4 mld. Kč, v loňském pololetí činil přebytek 21,1 mld. Kč.

4. Příjmy a výdaje regionálních rad

Regionální rady tvoří součást územních rozpočtů od poloviny roku 2006, kdy byly ustaveny na základě novely zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Působí ve všech regionech soudržnosti jako řídicí orgány jednotlivých regionálních operačních programů. Jejich hlavním úkolem je administrovat prostřednictvím regionálních operačních programů finanční prostředky z fondů EU.

Tabulka č. 78: Příjmy a výdaje regionálních rad (v mil. Kč)

Ukazatel	Skutečnost k 30.6. 2013	rozpočet 2014		Skutečnost k 30.6.2014	% plnění rozpočtu	Index 2014/ 2013
		schválený	Po změnách			
1	2	3	4	5	6	7
Nedaňové příjmy	75,3	170,0	170,0	169,8	99,9	225,5
Kapitálové příjmy	0,0			0,8		
Přijaté transfery (po konsolidaci)	6 827,6	8 215,0	8 329,9	5 571,8	66,9	81,6
z toho:						
- ze státního rozpočtu	6 710,9	8 000,0	8 114,9	5 442,7	67,1	81,1
- z rozpočtu krajů	115,9	205,0	205,0	129,0	62,9	111,3
Příjmy celkem (po konsolidaci)	6 902,9	8 385,0	8 499,9	5 742,4	67,6	83,2
Běžné výdaje (po konsolidaci)	475,1	750,0	778,5	465,0	59,7	97,9
Kapitálové výdaje (po konsolidaci)	4 367,7	7 635,0	7 721,4	3 410,4	44,2	78,1
Výdaje celkem (po konsolidaci)	4 842,8	8 385,0	8 499,9	3 875,4	45,6	80,0
Saldo příjmů a výdajů (po konsolidaci)	2 060,1	0,0	0,0	1 867,0	.	90,6

V rozpočtu na letošní rok bylo předpokládáno, že příjmy regionálních rad dosáhnou v souhrnu 8,5 mld. Kč. V kapitole Ministerstva pro místní rozvoj, které je zprostředkovatelem finančních toků z rozpočtu EU, bylo na financování projektů v rámci jednotlivých regionálních operačních programů vyčleněno 8,1 mld. Kč, dále byly předpokládány transfery z rozpočtů krajů ve výši 0,2 mld. Kč a menší část finančních prostředků v rámci nedaňových příjmů (0,2 mld. Kč). Výdaje regionálních rad měly podle předpokladů rozpočtu činit rovněž 8,5 mld. Kč, tzn. vyrovnané hospodaření.

V průběhu pololetí dosáhly **příjmy** regionálních rad **5,7 mld. Kč**, což je o 1,2 mld. Kč méně nežli v pololetí předchozího roku (plnění rozpočtu činilo 67,6 %). Příjmy regionálních rad se postupně snižují v návaznosti na průběh realizace a financování projektů uplynulého programového období 2007 – 2013. Vrcholu dosáhly v jeho polovině, tj. v roce 2010 (v pololetí tohoto roku dosáhly příjmy regionálních rad 13,6 mld. Kč).

Z kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj přijaly regionální rady transfery ve výši 5,4 mld. Kč a z rozpočtů krajů ve výši 0,1 mld. Kč. Celkový objem příjmů dále doplnily nedaňové příjmy ve výši 0,2 mld. Kč (tvoří je především příjmy z finančního vypořádání z minulých let, sankční platby a příjmy z úroků).

Výdaje regionálních rad činily **3,9 mld. Kč**, proti srovnatelnému období minulého roku byly nižší o 1,0 mld. Kč. V souladu s cíli jednotlivých regionálních operačních programů tvoří rozhodující část kapitálové výdaje, jejich výše činila 3,4 mld. Kč, což představuje 88,0 %

celkových výdajů. Největší objemy kapitálových výdajů směřovaly do rozpočtů krajů (1,1 mld. Kč), rozpočtů obcí (0,9 mld. Kč) a podnikatelským subjektům (1,3 mld. Kč). Běžné výdaje dosáhly stejné výše jako v pololetí předchozího roku, tj. 0,5 mld. Kč.

Podle odvětvového členění investičních výdajů byl největší objem výdajů určen stejně jako v předchozích obdobích na realizaci projektů v oblasti dopravy, kam směřovalo celkem 1,9 mld. Kč (proti pololetí předchozího roku to bylo o 0,2 mld. Kč více). Dále na projekty v oblastech bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje (0,3 mld. Kč), tělovýchovy a zájmové činnosti (0,2 mld. Kč) a kultury (0,2 mld. Kč).

Hospodaření regionálních rad skončilo v 1. pololetí přebytkem ve výši 1,9 mld. Kč (v pololetí předchozího roku činil přebytek 2,1 mld. Kč).

Hlavní město Praha, které vykonává činnost řídicího orgánu operačních programů pro region soudržnosti Praha spolufinancovaných z prostředků EU, přijalo ze státního rozpočtu, z kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj, celkem 0,4 mld. Kč, z toho na realizaci OP Adaptabilita 0,1 mld. Kč a OP Konkurenceschopnost 0,3 mld. Kč. V loňském prvním pololetí činil celkový objem prostředků na realizaci těchto programů o polovinu méně, tj. 0,2 mld. Kč.

5. Zadluženost²⁶

Ke konci 1. pololetí roku 2014 vykázaly **obce** (včetně jimi zřizovaných příspěvkových organizací) celkový nekonsolidovaný dluh ve výši **90,8 mld. Kč²⁷**, což znamená pokles o 1,4 mld. Kč (tj. o 1,5 %) ve srovnání s koncem minulého roku.

Ve struktuře dluhu obcí mají dlouhodobě největší váhu úvěry, jejichž podíl se během 1. pololetí roku 2014 snížil o 0,6 p.b. na 74,0 %. Podíl emitovaných komunálních dluhopisů se zvýšil o 0,2 p.b. na 16,5 % a zbývající část (9,5 %) tvořily přijaté návratné finanční výpomoci, půjčky ze státního rozpočtu, státních fondů (Státní fond rozvoje bydlení, Státní fond životního prostředí) a ostatní krátkodobé i dlouhodobé závazky.

Tabulka č. 79: Souhrnné údaje o zadluženosti obcí ČR od roku 2004 (v mld. Kč)

Ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	k 30.6. 2014
Úvěry	38,5	43,7	47,1	46,7	47,4	55,8	59,9	60,9	68,3	68,8	67,2
Komunální dluhopisy	23,9	23,5	22,9	22,6	22,7	14,7	15,8	14,0	13,8	15,0	15,0
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	12,4	11,8	10,9	9,9	10,0	10,1	7,6	7,5	7,9	8,4	8,6
Celkem	74,8	79,0	80,9	79,2	80,1	80,6	83,3	82,4	90,0	92,2	90,8

V průběhu 1. pololetí přijaly obce úvěry a půjčky ve výši 4,4 mld. Kč a uhradily splátky jistin ve výši 6,0 mld. Kč, tzn. převažovalo splácení úvěrů a půjček nad jejich čerpáním.

Na celkovém dluhu obcí se stále výrazně podílí zadluženost čtyř největších měst (hlavní město Praha a statutární města Brno, Ostrava a Plzeň), jejichž dluh tvořil 53,5 % celkové zadluženosti obcí. Dluh vykázaný těmito městy činil ke konci 1. pololetí 48,6 mld. Kč.

²⁶ Do údajů o zadluženosti jsou od 1.1.2010 zahrnovány stavy na syntetických účtech 281, 282, 283, 289, 322, 326, 362, 451, 452, 453, 456, 457 a 459.

²⁷ Mezičimní účetní závěrka nebyla předána jednou obcí a čtyřmi příspěvkovými organizacemi zřizovanými obcemi.

Tabulka č. 80: Souhrnné údaje o zadluženosti hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně od roku 2004 (v mld. Kč)

Ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	k 30.6. 2014
Úvěry	18,7	21,7	21,4	20,8	20,5	21,0	24,4	24,6	31,9	33,9	33,3
Komunální dluhopisy	23,9	23,5	22,9	22,6	22,7	14,7	13,8	12,0	11,8	13,0	13,0
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	3,3	3,2	3,1	2,9	2,6	3,6	1,9	1,8	1,8	2,3	2,3
Celkem	45,9	48,4	47,4	46,3	45,8	39,3	40,1	38,4	45,5	49,2	48,6

Tabulka č. 81: Vývoj podílu zadluženosti hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně na celkové zadluženosti obcí od roku 2004 (v mld. Kč)

Ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	k 30.6. 2014
Celková zadluženost obcí v ČR	74,8	79,0	80,9	79,2	80,1	80,6	83,3	82,4	90,0	92,2	90,8
Zadluženost 4 největších měst	45,9	48,4	47,4	46,3	45,8	39,3	40,1	38,4	45,5	49,2	48,6
% podíl 4 největších měst na celkové zadluženosti	61,4	61,3	58,6	58,5	57,2	48,8	48,1	46,6	50,6	53,4	53,5

Dobrovolné svazky obcí²⁸ vykázaly ke konci pololetí dluh ve výši **2,5 mld. Kč**. Ve srovnání s koncem roku 2013 se výše dluhu nezměnila. Dluh je tvořen především úvěry, které činí 2,0 mld. Kč, zbývající část představují zejména přijaté návratné finanční výpomoci. Dobrovolné svazky obcí využívají získané prostředky především na rozvoj a obnovu místní infrastruktury (vodovody a kanalizace), odpadové hospodářství a na projekty zvyšující atraktivitu jejich území.

Kraje (včetně jimi zřízených příspěvkových organizací) vykázaly ke konci 1. pololetí nekonsolidovaný dluh ve výši **26,7 mld. Kč**, z toho úvěry činily 23,3 mld. Kč (kraje dosud neemitovaly žádné komunální dluhopisy). Ve srovnání s koncem předchozího roku se zadluženost krajů snížila o 0,4 % (tj. o 0,1 mld. Kč).

Tabulka č. 82: Souhrnné údaje o zadluženosti krajů ČR od roku 2004 (v mld. Kč)

Ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	k 30.6. 2014
Úvěry	0,4	1,8	6,5	9,4	11,9	17,4	16,6	19,6	22,2	23,5	23,3
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	1,1	1,1	1,2	1,0	2,7	3,5	2,5	2,7	2,3	3,3	3,4
Celkem	1,5	2,9	7,7	10,4	14,6	20,9	19,1	22,3	24,5	26,8	26,7

Regionální rady regionů soudržnosti nevykázaly ke konci 1. pololetí žádný dluh.

Územní rozpočty k 30. 6. 2014 vykázaly v souhrnu dluh ve výši **119,9 mld. Kč**, což je o 1,4 % (o 1,7 mld. Kč) méně než ke konci předchozího roku.

²⁸ Meziřádná účetní závěrka nebyla předána čtyřmi dobrovolnými svazky obcí.